

Tisztelt Képviselő asszony/úr!

Az Országgyűlés előtt van a belügyminiszternek az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvények az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló T/7772. számú törvényjavaslata, amely szélesíti a közrend fenntartásában közreműködő szervek intézkedési jogosítványait. A javaslat alapvető célkitűzése méltányolandó: a közrend fenntartásban, illetve a bűnüldözésben közreműködő szerveknél dolgozóakra vonatkozó egységes szabályozást teremti meg. Ilyen szervek a természetvédelmi őrség, a közterület-felügyelet, a mezőőrség, az erdővédelmi szolgálat, az önkormányzati természetvédelmi őrség, illetve ide sorolandóak a hivatásos vadászok is. A közös szabályozással párhuzamosan azonban lényegesen **szélesíti az egyes szervezeteknek a magánszférába való beavatkozás lehetőségét biztosító intézkedési jogosítványait**. A teljesség igénye nélkül néhány bővül a ruházat, a csomag és járművek átkutatásának lehetősége, a javaslat az összes szervezet nevében fellépő személynek megengedné a bilincs, illetve önvédelmi célból a szolgálati kutya alkalmazását.

Az állam a legitim fizikai erőszak-monopólium letéteményese: az állami szervek jogosultak a jog által körülhatárolt keretek között kényszerítő eszközöket alkalmazni. Erőszak alatt nem kizárólag a fegyver vagy egyéb testi sérülés okozására alkalmas felszerelés használatát kell érteni: széles értelemben ide tartozik minden olyan eszköz, amellyel az állam ellenőrzés alatt tartja a polgárait. Ilyen eszközök az igazoltatás, a motozás, a térfigyelő rendszerek működtetése, de természetesen a klasszikus eszközök – bilincs, lőfegyver, testi kényszer alkalmazása – is ide tartoznak. Az állami erőszak monopólium határának a szélesítése elkerülhetetlenül a magánszféra és a személyi szabadság szűkítését jelenti.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint mind a **közbiztonság, mind a bűnmegelőzés olyan elvont társadalmi érték, amely csak kicsi súllyal eshet latba alapjogkorlátozáskor (30/1992. AB határozat)**. Ennek megfelelően a közbiztonság és bűnmegelőzés elvont értéként jelentkezik, ha alapjogkorlátozás szükségességét és arányosságát vizsgáljuk. A szükségességi és arányossági vizsgálat másik oldalán az emberi méltóság, a magánszféra és a személyes adatok védelme áll. Az Alkotmánybíróság szerint

ezeknek a jogoknak a sérelmét jelenti, ha az állam kellő indok nélkül avatkozik be az emberek magánéletébe. (46/1991. AB. hat.)

A törvényjavaslattal érintett szervezetek többsége a helyi önkormányzatok irányítása alatt működő rendészeti szerv. Önkormányzati szinten ezeknek a politikai célokra való felhasználásának a veszélye nagyobb és ellenőrizhetlenebb. Ebből következően a kiszolgáltatott, védtelen, jogi alapismeretekkel nem rendelkező személyek könnyen a szélsőséges politikai akarat áldozataivá válhatnak.

Tisztelt Képviselő asszony/úr! A Társaság a Szabadságjogokért álláspontja szerint a törvényjavaslat egy újabb lépés az önkormányzati rendőrség megteremtése felé. Az előterjesztéshez nem kapcsolódik a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17.§ által előírt előzetes hatásvizsgálat, amely szakmai alapon igazolná, hogy a szükséges és alkalmas az alapjog-korlátozó kényszerintézkedések alkalmazási körének a bővítése a közbiztonság növeléséhez. Kérjük, hogy álljon ki a szabadságjogok és az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánélet védelme mellett, és szavazzon nemmel a törvényjavaslatra.

Budapest, 2012. július 3.

Tisztelttel,

Dénes Balázs

elnök

Hüttl Tivadar

Adatvédelem és Információszabadság Programvezető